

[Niels Helveg Petersen]

Alt dette har socialdemokratiet selvfølgelig ret til, og vi tager i den radikale gruppe beslutningen om dette valgforbund til efterretning. Det er spillets regler, og i øvrigt åbner folketingets forretningsorden jo mange muligheder for, at et parti kan gøre sine synspunkter gældende og fremføre forslag på anden måde end lige netop ved repræsentation i udvalgene. Den side af sagen er sådan set klar nok. Den skal jeg ikke beskæftige mig med.

Hvad der derimod ikke er klart for offentligheden, er årsagen til denne situation, begrundelsen for, at det radikale venstre ikke er repræsenteret. Angiveligt er årsagen, at regeringspartierne ønsker et flertal bag sig i alle udvalgene. Den begrundelse er simpelt hen gas, og det ved enhver, der kender til arbejdsgangen i et folketingsudvalg. Et flertal i udvalg kan kun være nødvendigt for en regering til ét eneste formål, kun ét, nemlig for at regeringspartierne selv kan beslutte tidspunktet for afgivelse af betænkning. Men det har jo ligget aldeles klart, at det radikale venstre som en selvfølge ville acceptere, at regeringspartierne når som helst skulle have mulighed for at afgive betænkning og dermed videreføre behandlingen af forslag i salen. En sådan garanti har været tilbudt, og den er for os let at give, eftersom vi mig bekendt aldrig nogen sinde har benyttet os af procedureregler for at forhindre, at forslag kom til behandling her i salen.

For at uddybe det en smule kan man sige, at der er to udvalg og kun to udvalg i tinget, hvor det kan have betydning for regeringen at råde over et flertal. Det er finansudvalget og til nød markedsudvalget. I finansudvalget fordi der jo her træffes beslutninger på møderne i konkrete bevillingssager, og i markedsudvalget fordi der undertiden er tale om, at der skal afgives mandat til ministre, og der må ikke være flertal imod. Men bortset fra disse to udvalg er flertal aldeles uden betydning for regeringspartiernes ledelse af arbejdet i folketinget og i folketingets udvalg. Derfor drejer dette spørgsmål sig aldeles ikke om underordnede procedure- eller flertalsproblemer. Det drejer sig om en politisk beslutning. Socialdemokratiet og venstre traf klart og tydeligt en beslutning om, at det radikale venstre ikke skulle repræsenteres i udvalgene, da de to partier indgik valgforbund med hr. Steenholdt og erhvervspartiet. Dette

er kendsgerningen, og det er der ingen grund til at tale sort om.

Hvorfor var det så vigtigt for regeringspartierne at holde det radikale venstre ude? Ja, grunden er formentlig nøjagtig den samme som grunden til, at hr. Grünbaum blev afsat som formand for finansudvalget. Han var besværlig. Han var ikke altid enig. Han sagde ligefrem ting højt, som andre ellers kun gik og tænkte. Ham måtte man lukke ude. Udelukkelsen af det radikale venstre har nøjagtig den samme begrundelse. Nogen anden findes ikke. Jeg siger velbekomme.

Jeg vil gerne bede formanden for den socialdemokratiske folketingsgruppe, hr. Poul Dalsager, om, hvis han ønsker det, at bestride rigtigheden i disse synspunkter. Det ville interessere mig overordentlig meget.

Jeg vil gerne sige både til socialdemokratiet og til venstre, at på den baggrund er de manende udtalelser om nødvendigheden og ønskeligheden af det brede samarbejde her i folketinget – ja, hr. Ellemann-Jensen sagde endda: det brede samarbejde i folketingets udvalg – lidt svære at tage alvorligt. Hvor regeringen har haft mulighed for med konkret handling at påvirke samarbejds mønstret, har det jo været på negativ måde. Den åbenhed og lyst til at deltage i at løse problemer, man opfordrer andre partier til at vise, kunne regeringspartierne passende have startet med hos sig selv. Det andet virker rent ud sagt som noget hykleri.

Jeg skal nævne en enkelt sag mere. Det skal blive kort, tiden tillader ikke, jeg går dybt i det. Det vedrører værdistigningsafgiften. Indholdet er ikke kendt. Overgangsreglerne er ikke kendt. Det forhandles der om. Jeg forstår, der er alvorlige problemer. Det, jeg gerne vil have et svar på, er: hvorledes hænger dette forslag sammen med indkomspolitikken? Det siges, at som led i en stram indkomspolitik – der er flere formuleringer: i den ene gennemføres et forslag om en værdistigningsafgift, i en anden formulering fremsættes der forslag om en værdistigningsafgift. Men hvordan er sammenhængen? Er der en sammenhæng? Er det sådan, at der foreligger en aftale i regeringen om, at gennemførelse af værdistigningsafgiften forudsætter en ganske bestemt løsning på arbejdsmarkedet, og i så fald hvilken? Der er jo ingen hemmelige aftaler, siger man. Var det ikke rimeligt, da der angiveligt er en sam-